Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Dip Matr., (Can)

Appell Nru: 128 / 2020

Il-Pulizija

Vs

Paolo Mercieca

Illum 20 ta' Novembru, 2020

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant Paolo Mercieca detentur tal-karta tal-identità numru 41732G, akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fil-5 ta' Lulju 2020, fil-granet u l-gimghat ta' qabel gewwa Xewkija, Ghawdex u/jew fil-gzira ta' Ghawdex:

1. Naqas milli jhares xi wahda mill-kundizzjonijiet tal-helsien mill-arrest imposti fuqu mill-Qorti Kriminali (Onor. Imhallef Dr. Aaron M. Bugeja LL.D.) b'digrieti ta' nar il-5 ta' Novembru 2019 u ta' nhar is-16 ta' Gunju 2020 dan bi ksur ta' 579 (1) tal-Kapitolu 9.

Il-Qorti giet mitluba li tirrevoka l-helsien mill-arrest tal-imsemmi Paolo Mercieca, u tordna l-arrest mill-gdid tal-imsemmi imputat kif ukoll tordna s-somma bhala garanzija personali jghaddu favur il-Gvern ta' Malta kif stipulat fl-Artikolu 579 (2) (3) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' nhar is-17 ta' Lulju 2020, fejn il-Qorti, wara li kkunsidrat il-fedina penali tal-imputat, l-età tieghu u n-natura u l-gravità tal-akkuza migjuba kontrih, sabet lill-imputat hati tal-akkuza migjuba kontrih u wara li rat l-Artikoli 579 (1) u 579 (2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, (1) ikkundannat lill-imputat ghal multa ta' elf ewro (€1,000) u (2) ordnat il-konfiska tad-depozitu ta' tmint elef ewro (€8,000) favur il-Gvern izda mhux il-konfiska tal-garanzija personali u (3) ma ordnatx l-arrest mill-gdid tal-imputat u dan bil-kundizzjoni illi jmur jirrisjedi fl-indirizz li kien jirrisjedi fih qabel sehhew dawn il-fatti u cioè fil-fond "Trieste Flats", Flat 1, Block 2D, Triq il-Qbajjar, Marsalforn, u (4) mill-bqija zammet ferm id-digrieti tal-Beneficcju tal-Helsien mill-Arrest u l-Ordni ta' Protezzjoni mahruga mill-Qorti fil-konfront tal-imputat.

Il-Qorti wissiet lill-imputat illi huwa ghandu joqghod ghall-kundizzjonijiet imposti mill-Qorti fl-imsemmija Digrieti u fl-imsemmija Ordni ta' Protezzjoni.

Il-Qorti spjegat fi kliem semplici lill-imputat l-obbligi tieghu taht din is-sentenza u x'jigri f'kaz illi huwa ma jonorax l-obbligi tieghu skont l-istess sentenza u l-konsegwenzi relattivi.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Paolo Mercieca, ipprezentat fir-Registru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar l-4 ta' Awwissu 2020, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti jogħġobha:

1. Fl-ewwel lok thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza appellata gialadarba din hija nulla stante illi fiha hemm erogat piena li mhix konformi ma' dak mitlub mil-ligi u konsegwentement tirrimetti l-atti lura lill-ewwel Onorabbli Qorti sabiex l-appellanti ma jitlifx il-beneficcju tad-*doppio esame*;
2. Sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghall-premess, thassar, tirrevoka u tannulla s-sentenza appellata u tillibera lill-appellanti mill-akkuza dedotta fil-konfront tieghu;
3. Sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghall-premess, tirriforma s-sentenza appellata billi filwaqt illi tikkonferma dik il-parti fejn hija sabet lill-esponenti hati tal-akkuzi dedotti fil-konfront tieghu, thassarha u tirrevokaha fir-rigward tal-piena billi timponi wahda inqas harxa.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant.

Rat l-atti kollha tal-kaz.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Paolo Mercieca huma s-segwenti u cioè:-

(1) Fl-interpretazzjoni u applikazzjoni zbaljata illi l-ewwel Onorabbli Qorti ghamlet tal-Artikolu 579 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, liema interpretazzjoni u applikazzjoni hazina tal-ligi tirrendi s-sentenza appellata nulla u minghajr ebda effett;

(2) Sussidjarjament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, fl-apprezzament hazin illi l-ewwel Onorabbli Qorti ghamlet tal-provi li kellha quddiemha fejn hija sabet htija meta fil-verità ma kellha tinstab l-ebda htija; u

(3) Sussidjarjament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, fin-nuqqas tal-ewwel Onorabbli Qorti meta hija applikat piena eccessiva wisq meta l-assjem tal-provi prodotti kellu certament iwassal sabiex ikun hemm temperament tal-piena f'dan is-sens.

1. L-EWWEL AGGRAVJU – NULLITÀ TAS-SENTENZA APPELLATA

Illi l-Artikolu 579 (2) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi dan li gej:

> "(2) Kull persuna li tonqos milli thares xi wahda mill-kundizzjonijiet imposti mill-qorti fid-digriet taghha li bih taghti l-helsien mill-arrest that garanzija tkun hatja ta' reat u tehel, meta tinsab hatja, il-piena ta' multa jew ta' prigunerija ghal zmien ta' erba' xhur sa sentejn, jew ghal multa u prigunerija flimkien u l-ammont stabbilit fil-helsien mill-arrest that garanzija ghandu jigi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta."

Illi minn qari ta' dan l-Artikolu ghandu jirrizulta illi l-ewwel Onorabbli Qorti ma kinitx korretta meta – ladarba sabet ksur ta' kundizzjoni – ordnat biss il-konfiska tad-depozitu u mhux ukoll tal-garanzija. Infatti decizjoni simili tmur kontra dak illi titlob il-ligi espressament;

Illi fic-cirkostanzi ghandu jsegwi illi s-sentenza appellata hija nulla gialadarba l-piena erogata ma tirriflettix dak illi titlob il-ligi;

Illi f'din il-vena hemm is-sentenza fl-ismijiet "**<u>Il-Pulizija vs Joseph Zammit et</u>**" (deciza fit-28 ta' Jannar 1994) fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali kkonfermat illi sentenza li teroga piena li mhix kontemplata fil-ligi hija nulla;

2. IT-TIENI AGGRAVJU – APPREZZAMENT HAZIN

Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, u in linea sussidjarja ghall-ewwel aggravju fuq imsemmi, l-esponenti appellant jikkontendi illi l-ewwel Onorabbli Qorti ghamlet apprezzament hazin tal-provi li gew prodotti quddiemha, liema apprezzament hazin wassal ghal decizjoni illi hija bir-rispett kollu zbaljata;

Illi mill-kontenut tas-sentenza appellata jirrizulta illi n-nuqqasijiet li gew attribwiti lill-esponenti jikkonsistu f'dan li gej:

(a) Il-fatt li huwa allegatament kiser ordni ta' rinkazar bi ftit minuti; u
(b) Il-fatt li allegatament kien hemm komunikazzjoni bejnu fuq naha u huh u n-neputija tieghu fuq in-naha l-ohra;

Illi l-prosekuzzjoni intentat tressaq provi sabiex jigi stabbilit illi l-esponenti kiser il-hin tar-rinkazar. Fl-aghar ipotezi u li kieku wiehed kellu joqghod fuq il-kelma tal-familja tal-parte civile illi ovvjament ghandha l-interessi taghha, dan il-hin ta' rinkazar inkiser b'seba' minuti;

Illi però ghandu jinghad li ma tressqet l-ebda prova oggettiva illi tikkonferma illi l-ordni ta' rinkazar inkisret. L-esponenti ma nstabx barra minn xi pulizija u l-kaz tal-prosekuzzjoni f'dan ir-rigward jistrieh fuq recording mehud mill-parte civile meta l-hin tas-sistema li tiehu l-filmat jista' facilment jinbidel;

Illi mhux talli hekk izda talli huwa normali f'tali sistemi illi l-hin taghhom ikun ivarja bi ftit minuti, per ezempju habba nuqqas ta' sinkronizazzjoni minn zmien ghal zmien;

Illi huwa ovvju li dan l-argument ma kienx ser ikun jista' jsir li kieku inghad li l-esponenti kien barra xi kwarta jew aktar wara l-hin ta' rinkazar. Mill-banda l-ohra però dan l-argument ci sta meta wiehed jikkunsidra li l-allegazzjoni hija biss ta' ftit minuti wara l-hin;

Illi ta' min ifakkar ukoll illi fil-kamp kriminali ghandha titressaq prova lil hinn minn kwalunkwe ombra ta' dubju – specjalment tenut kont tar-riperkussjonijiet li jista' jiffaccja l-esponenti – livell ta' prova illi bir-rispett kollu l-esponenti jemmen li ma ntlahaqx f'dan il-kaz konkret;

Illi l-esponenti ghandu wkoll id-dubji tieghu kemm jista' jinghad illi l-ordni ta' rinkazar inkisret meta huwa kien qieghed quddiem il-bieb ta' daru stess. Ma tghidx illi nstab xi mkien imbiegħed minn daru. U anqas ma tghid illi huwa nstab f'xi kazin izda biss quddiem daru jitkellem ma' xi hadd li kien waqaf ikellmu quddiem tieghu;

Illi l-kwistjoni dwar jekk l-esponenti kellimx xhieda tal-prosekuzzjoni hija daqstant iehor cara. F'dan il-kaz gie allegat illi l-esponenti tkellem ma' huh Giuseppe Mercieca u man-neputija tieghu Therese Mercieca. Din tal-ahhar stess xehdet kif hi u bintha li ghandha tfal li kienu ghaddejjin minn Triq tas-Salib, Xewkija f'okkazjoni ta' darba, u kif f'dik l-okkazjoni bintha naturalment gibdet lejn l-esponenti li dak il-hin kien qieghed bilqieghda fuq bank quddiem daru – anke kkunsidrat illi hawn huma familja wahda;

Illi zgur li ma jistax jinghad illi l-esponenti mar ifittex lil Therese Mercieca hu stess; anzi bil-kontra. U zgur li ma jistax jinghad illi kien hemm xi intralc tal-provi jew xi ksur ta' xi ordni semplicement matul din l-okkazjoni ta' darba li damet biss ftit sekondi. Aktar u aktar, u a differenza ta' dak li qalet l-ewwel Onorabbli Qorti fis-sentenza taghha, din Therese Mercieca digà xehdet fil-proceduri kriminali li hemm ghaddejjin; li jfisser ukoll illi l-esponenti bl-ebda mod ma seta' jinfluwenza dak li setghet tghid din ix-xhud (liema xhud ghandu jinghad li ma kinitx prezenti fil-hin tal-incident u li ghalhekk ghandha xhieda limitata);

Illi l-istess ragunament ghandu japplika fir-rigward tal-komunikazzjoni li kien hemm bejn l-esponenti u huh Giuseppe Mercieca. *Datum sed non concessum*, dawn il-komunikazzjonijiet kienu aktar frekwenti mill-komunikazzjoni wahdanija li kien hemm bejn l-esponenti u l-imsemmija Therese Mercieca. Però l-istess Giuseppe Mercieca spjega fid-dettal fix-xhieda tieghu illi ta' anzjani li huma hu, huh (l-esponenti) u terzi jingabru fuq bank biex jghidu kelma senza fini ta' xejn. Tant hu hekk illi Giuseppe Mercieca stess ikkonferma li huma qatt ma tkellmu dwar il-kaz li kien hemm pendenti l-Qorti;

Illi rrizulta wkoll illi fil-maggoranza assoluta tal-kazi kien Giuseppe Mercieca li kien imur fuq il-bank fejn l-esponenti u mhux bil-kontra. Hlief ghal okkazjoni darba fejn inqalghet emergenza u Giuseppe Mercieca kellu bzonn iwassal lill-esponenti hu stess bil-vettura tieghu;

Illi ghandu jinghad ukoll illi Giuseppe Mercieca wkoll digà xehed u illi huwa ma kienx prezenti waqt l-incident li kien hemm bejn l-esponenti fuq naha u Stephen Mike Cauchi fuq in-naha l-ohra. Dan necessarjament ifisser illi anke kieku ghall-grazzja tal-argument biss l-intenzjoni tal-esponenti kienet precizament li jinfluwenza x-xhieda ta' huh, dan huwa qajla seta' jaghmlu;

Illi b'zieda ma' dan, l-istadju tal-provi tal-prosekuzzjoni fil-kumpilazzjoni – almenu skont dak li nghad fl-ahhar seduta – wasal biex jinghalaq u dan kollu jkompli jikkonferma kif fil-verità ma kien hemm assolutament l-ebda nuqqas li seta' b'xi mod intralcja l-process kriminali, ghajr ghal leggerezzi illi fil-verità ma jwasslux ghal ksur tal-kundizzjonijiet imposti fuq l-esponenti;

Illi hija l-umli fehma tal-esponenti ghalhekk illi fil-verità l-ewwel Onorabbli Qorti kienet zbaljata meta kkonkludiet li kien hemm ksur tal-kundizzjonijiet imposti fuqu;

3. **IT-TIELET AGGRAVJU – PIENA ECCESSIVA**

Illi subordinarjament u minghajr pregudizzju ghal dak kollu premess, hija l-umli fehma tal-esponenti illi l-piena inflitta kienet wahda eccessiva ghall-ahhar. Kif digà inghad, u fl-aghar ipotesi, l-esponenti kiser l-ordni ta' rinkazar darba wahda biss u bi ftit minuti biss waqt li huwa kien qieghed quddiem il-bieb ta' daru.

Illi mix-xhieda li nghatat jirrizulta wkoll illi dan il-ksur – kemm-il darba sehh – ma sarx apposta jew bi sfida, izda sar biss stane illi l-esponenti tilef il-kundizzjoni tal-hin wara li xi hadd waqaf ikellmu quddiem il-bieb ta' daru stess;

Illi zgur mhux forsi illi l-ewwel Onorabbli Qorti kellha taghmel distinzjoni bejn kaz u kaz. Mod tikser ordni ta' rinkazar bi hsieb wara li dak li jkun jinstab jiggerra mat-toroq qisu xejn m'hu xejn. Mod iehor però illi din tinkiser b'rizultat ta' leggerezza ta' ftit minuti waqt li dak li jkun ikun qieghed quddiem il-bieb ta' daru jitkellem ma' haddiehor;

Illi bl-istess mod intwera kif kienet Therese Mercieca li marret tkellem lill-esponenti u mhux bil-kontra. Bl-istess mod, fil-maggoranza assoluta tal-kazi kien Giuseppe Mercieca li mar ikellem lill-esponenti u mhux bil-kontra (hlief ghal okkazjoni wahda);

Illi minn dak premess ghandu jirrizulta, dejjem fl-umli opinjoni tal-esponenti, illi hawn wiehed qed semmai jitkellem dwar infrazzjonijiet minimi li ma hallew assolutament l-ebda konsegwenza. Bhal donnha l-ewwel Onorabbli Qorti wkoll kienet tal-istess fehma tant illi fis-sentenza attakkata jinghad kemm-il darba illi l-ksur ma kienx ta' konsegwenza serja;

Illi minkejja dan però, l-ewwel Onorabbli Qorti ghaddiet biex taghti piena illi fil-verità ma kellha qatt tinghata ghal nuqqas li fi kliemha stess ma kienx ta' konsegwenza serja;

Illi fil-fatt l-Onorabbli Qorti kkundannat lill-esponenti ghal multa ta' elf ewro (€1,000) u ordnat ukoll il-konfiska tad-depozitu ta' tmint elef ewro (€8,000); piena illi tezorbita u bil-bosta r-reat li gie addebitat lill-esponenti;

Illi f'kazijiet analogi – jekk mhux aktar serji – il-Qrati taghna dejjem kienu ferm aktar lenjenti. Hekk perezempju fis-sentenza fl-ismijiet "Il-Pulizija vs Christopher Buttigieg" (Kaz 60001/2008 – Imh. Edwina Grima – 22.10.2008) l-imputat instab hati u gie kkundannat multa ta' hames mitt ewro (€500) talli naqas milli jiffirma l-Ghassa u talli kellem lil xhud tal-prosekuzzjoni alavolja f'dak il-kaz – a differenza minn dak oderjn – ix-xhud mitkellem kien xhud ewlieni tal-prosekuzzjoni! Fil-fatt f'dan il-kaz l-imputat kien avvicina u kellem lill-kwerelanti nfisha, u mhux li qarib tieghu u jghix fl-istess triq u li kien digà xehed bhal ma gara fil-kaz odjern;

Illi minn dina l-ottika, jirrizulta aktar u aktar bic-car kif fis-sentenza appellata l-ewwel Onorabbli Qorti naqset milli tiehu d-debita konsiderazzjoni tal-fatt migjuba quddiemha u ghalhekk ghaddiet biex imponiet piena harxa wisq illi fil-verità ma kellha qatt tigi imposta.

Semghet lill-partijiet jittrattaw il-kawza limitatament dwar l-eccezzjoni sollevata mid-difiza dwar in-nullita tas-sentenza moghtija mill-ewwel Qorti

Ikkunsidrat.

Illi l-appellant gie imressaq il-Qorti nhar is-17 ta Lulju 2020 u akkuzat talli naqas li jhares wahda mll-kundizzjonijiet tal-helsien mill-arrest imposti fuqu mill-Qorti Kriminali (Onor. Imhallef Dr. Aaron Bugeja) b'digriet ta' nhar il-5 ta' Novembru, 2019 u nhar is-16 ta' Gunju 2020 u dan bi ksur ta' l-artikolu 579(1) tal-kapitolu 9 tal-ligijeit ta Malta. Rat ukoll li l-Qorti giet mitluba sabiex tirrevoka l-helsien mill-arrest ta' l-imsemmi Paolo Mercieca u tordna l-arrest mill-gdid favur il-Gvern ta Malta kif stipulat fl-artikolu 579 (2) (3) tal-kap 9 tal-ligijeit ta' Malta.

Rat li l-piena li l-legislatur pprovda ghal dan ir-reat huwa dak disposta fl-**artikolu 579 (2) tal-kap 9** tal-ligijiet ta' Malta li jiddisponi s-segwenti:-

(2) '*Kull persuna li tonqos milli tħares xi waħda mill-kondizzjonijiet imposti mill-qorti fid-digriet tagħha li bih tagħti l-ħelsien mill-arrest taħt garanzija tkun ħatja ta' reat u teħel, meta tinsab ħatja, il-piena ta' multa jew ta' priġunerija għal żmien ta' erba' xhur sa sentejn, jew għal multa u priġunerija flimkien u l-ammont stabbilit fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija għandu jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta*'

Illi f'dan il-kaz l-ewwel Qorti sabet lill-appellant hati tal-akkuza migjuba kontrih u wara li rat l-Artikoli 579 (1) u 579 (2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, (1) ikkundannat lill-imputat ghal multa ta' elf ewro (€1,000) u (2) ordnat il-konfiska tad-depozitu ta' tmint elef ewro (€8,000) favur il-Gvern izda mhux il-konfiska tal-garanzija personali u (3) ma ordnatx l-arrest mill-gdid tal-imputat u dan bil-kundizzjoni illi jmur jirrisjedi fl-indirizz li kien jirrisjedi fih qabel sehhew dawn il-fatti u cioè fil-fond "Trieste Flats", Flat 1, Block 2D, Triq il-Qbajjar, Marsalforn, u (4) mill-bqija zammet ferm id-digrieti tal-Beneficcju tal-Helsien mill-Arrest u l-Ordni ta' Protezzjoni mahruga mill-Qorti fil-konfront tal-imputat.

Illi l-appellant isostni li din is-sentenza hija nulla u dan ghaliex jemmen li l-interpretazzjoni u applikazzjoni illi l-ewwel Onorabbli Qorti ghamlet tal-Artikolu 579 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta kienet zbaljata u izid jghid li allura interpretazzjoni u applikazzjoni hazina tal-ligi trendi s-sentenza appellata nulla u minghajr ebda effett; Mhux hekk biss izda ccita u ghamel referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-**

Pulizija vs Joseph Zammit et[1]" fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali kkonfermat illi sentenza li terroga piena li mhix kontemplata fil-ligi hija nulla.

Illi jinghad *ab initio* li l-ewwel Qorti ma erogatx piena li mhiex kontempalta fil-ligi u dan ghaleix il-piena li giet imposta minnha hija multa ta' elf ewro (€1,000) u l-ligi tipprovdi li l-piena f'kaz ta' htija tal-akkzua addebitata fil-konfront tal-appellant tista tkun kemm *'multa jew ta' priġunerija għal żmien ta' erba' xhur sa sentejn, jew għal multa u priġunerija flimkien'*. Issa l-artikolu 11 tal-kap 9 tal-ligijiet ta Malta jipprovdi li *'Fejn il-liġi ma tgħidx espressament xort'oħra, il-maximum tal-multa huwa elf mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (1,164.69) u l-minimum tlieta u għoxrin euro u disgħa u għoxrin ċenteżmu (23.29)'. Ghalhekk il-muota ta' elf euro taqa' fil-parametru tal-ligi dwar il-0quantum tal-multa.*

Id-difiza argumentat li minn qari ta' dan l-Artikolu ghandu jirrizulta illi l-ewwel Onorabbli Qorti ma kinitx korretta meta – ladarba sabet ksur ta' kundizzjoni – ordnat biss il-konfiska tad-depozitu u mhux ukoll tal-garanzija u ghalhekk tali sentenza hija nulla gialadarba l-piena erogata ma tirriflettix dak illi titlob il-ligi;

Ikkunsidrat.

Illi skond gurisprudenza kostanti ta' din il-Qorti n-nuqqas li jigi rispettat strettament il-vot tal-ligi fl-artikolu 382 jimporta n-nullita' tas-sentenza appellata. Dan ghaliex dan-nuqqas jammonta ghal nuqqas ta' formalita' sostanzjali fis-sens tal-artikolu 428 (3) tal-Kodici Kriminali. F' kaz simili dan jintitola lil din il-Qorti li thassar is-sentenza appellata. (ara f' dan is-sens l-Appelli Kriminali : "**Il-Pulizija vs. Paul Cachia[2]**" ; "**Il-Pulizija vs. Joseph Zahra[3]**" ; "**Il-Pulizija vs. Benjamin Muscat[4]** " "**Il-Pulizija vs. Donald Cilia [5]**", "**Il-Pulizija vs. Mark Portanier** [6]"; "**Il-Pulizija vs. John Axiaq et[7]** "; "**Il-Pulizija vs. Stefan Abela** [8]" u ohrajn).

[1] Deciza fit-28 ta Jannar 1994
[2] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-25 ta' Settembru 2003
[3] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-9 ta Settmbru 2002
[4] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l- 24 ta April 2002
[5] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-14 ta Settembru 2004
[6] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar id-19 ta Mejju 2005
[7] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it-2 ta Frar 2006
[8] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-26 ta Mejju 1994

Illi gie ritenut ukoll li l-Qorti tista dejjem tirrileva tali nuqqas "*ex officio*"minkejja li f dna il-kaz tali ecezzjoni geit sollevata mid-difiza. (ara. App.Krim. "**Il-Pulizija vs. Anthony Zahra**[9] "; "**Il-Pulizija vs. Vincent Cucciardi**[10] " u ohrajn).

Jinghad li hu mehtieg li fis-sentenza taghha l-Qorti tiddikjara htija ta' reati partikolari u wara tghaddi biex taghti l-piena idoenja ghal dawk ir-reati li instab hati taghhom. B'hekk il-Qorti trid tindika ir-reati li taghhom qed tinstab htija u tati l-piena ghal dawk ir-reati li taghhom instab hati wara li issemmi l-artikoli tal-ligi appositi.

F'dan ir-rigward din il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija fl-ismijiet **'Il-Pulizija (Spt. Pierre Micallef Grimaud) Vs Joseph Agius'** [11]fejn inghad li:

"*.........Ovvjament la l-Qorti hija marbuta illi taghti l-fatti li taghhom l-appellant ikun gie misjub hati, tfisser illi ghandu jkun hemm id-dikjarazzjoni ta' htija ghax altrimenti huwa inutili li ssemmi l-fatti. In-nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' htija twassal ghal nuqqas ta' formalita`sostanzjali bhal ma wkoll hija suggetta ghall-istess censura n-nuqqas ta' dikjarazzjoni ta' x'hix l-akkuzat qed jinstab hati.*

Ghalhekk peress illi l-ewwel sentenza hija karenti minn dawn l-elementi din il-Qorti m'ghandhix triq ohra hlief illi tilqa` dan l-aggravju, tiddikjara s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti nulla u bla effett u tordna illi l-atti jigu rimandati lill- Ewwel Qorti sabiex tinghata sentenza skont il-ligi"

Fis-sentenza fl-ismijiet **'Il-Pulizija (Spettur Carmelo Bartolo) Vs Stephen Bonsfield'** [12]gie kkunsidrat li:

'*Fil-kaz in ezami, l-Ewwel Qorti f' ebda hin ma ddikjarat espressament ta' x' hiex kienet qed issib lill-appellant hati w ghalkemm "passim" fis-sentenza appellata kkummentat dwar kif skondha graw il-fatti, b' mod li wiehed jista' jkollu indikazzjoni vaga ta' x' hiex seta' nstab hati, dan jibqa' alkwantu incert, partikolarment meta ssir riferenza ghall- artikoli citati*

[9] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-6 ta Jannar 2005
[10] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-6 ta Jannar 2005
[11] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-15 ta' Marzu, 2012 (Appell Kriminali Numru. 171/2011)
[12] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar is-27 ta' April, 2006 (Appell Kriminali Numru: 327/2005)

millQorti bhala l-artikoli li suppost jikkontemplaw ir-reati li taghhom suppost instab hati, li in parti huma differenti minn dawk indikati mill-Avukat Generali w huma jew inezistenti jew manifestament mhux relatati mall-kaz. Meta l-ligi isemmi li l-Qorti "ghandha tghid il-fatti li taghhom dan ikun gie misjub hati", dan ma jfissirx li dan il-vot ikun sodisfatt bil-fatt li lQorti tkun ghaddiet in rassenja – anki b' mod ezawrjenti bhal f' dan il-kaz – il-provi. Imma dan ifisser li l-Qorti trid tghid ezattament u espressament ta' liema reati sabitu hati billi tghid fil-qosor f' hix jikkonsisti r-reat li rrizulta pruvat.'

Illi fis-sentenza fl-ismijiet **'Il-Pulizija Spettur Arthur Mercieca Vs Keith Pace'** [13]gie kkunsidrat li:

'*Illi mill-atti jirrizultaw zewg imputazzjonijet migjuba fil-konfront tal-appellant u cioe' dawk tas-serq u tar-ricettazzjoni li huma alternattivi wahda ghall-ohra. Illi ghaldaqstant, meta l-Ewwel Qorti ghaddiet biex tinfliggi l-piena minghajr dikjarazzjoni dwar liema minn dawn iz-zewg reati kienet qed tinstab htija u dan iwassal ghal nullita' fis-sentenza appellata billi listess hija nieqsa minn dikjarazzjoni dwar ili fatti li dwarhom huwa qieghed jinstab hati u allura ma jirrizultax car ghal liema reat qed tirrizulta tali htija.*'

Illi fil-kaz odjern jidher li s-sitwazzjoini hija ftit jew xejn differenti u dan ghaliex l-appellant kien akkuzat b'reat wiehed u instab hati ta' dan l-istess reat u inghata il-piena kontemplata fil-ligi ghal tali ksur. Il-kwistjoni tal-konfiska tal-flejjes moghtija bhala depositu jew garanzija personali favur il-Gvern ta' Malta ma tifformax parti mill-piena. Din hija cirkostanza li ghandha issegwi fejn il-Qorti m ghandhiex dkskrezzjoni una volta issib htija . Ghalhekk il-fatt li l-ewwel Qorti naqset li tordna l-konfiska tal-flejjes li l-appellant kien intrabat li jhallas permzz ta garaznija personali una volta jikser l ordni tal-liberta provisorja ma ghandux iwassal ghan-nullita o meno tas-sentenza. Jista jaghti kaz li hija decisjoni zbaljata pero zgur li ma twassaxl ghan nullita tas-sentenza. Din mhiex kaz fejn l-ewwel Qorti ghaddiet biex taghti piena mhux imsemmija fil-ligi jew li taghti pmulta in eccess minn dak stabilit mill-ligi. Hija kwistjoni fejn l-ewwel Qorti iddecidiet li ma tordnax skwalifika tal flejjes li inghata bhal garanzija pesonlai mill-appellant meta inghata il-liberta provisorja. Din hija sitwazzjoni simili fejn l-ewwel Qorti issib htija ta' sewqan perikoluz u minkejja li

[13] Deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar il-21 ta' Jannar, 2016 (Appell numru: 342/2015)

hija obbligata li tordna l- iskwialifika tal-licenzja tas-sewqan tonqos li taghmel dan. Dan in-nuqqas wahdu zgur li ma jwassalx ghan-nullita tad- decisjoni moghtija. F'dan il-kaz kieku gie intavolat appell mill-Avukat Generali minhabba decisjoni zbaljata ta' l-ewwel Qorti u cioe li naqset li tordna l-konfiska tal garanzija pesonali moghtija mill-appellant una volta isntab hati, din il-Qorti kienet tkun f'posizjoni li tindirizza dan l-izball meta tigi biex taghti l piena f' kaz li issib lill-appellant hati.

Ghalhekk fid-sawl tas-suespost din il-Qorti ma hiex qed takkolji l-ewwel eccezzjoni sollevata mid-difiza rigward in-nullita tas-sentenza appellata u tordna l-prosegwiment tas-smiegh tal-kawza

(ft) Consuelo Scerri Herrera

Imhallef

VERA KOPJA

Franklin Calleja

Deputat Registratur